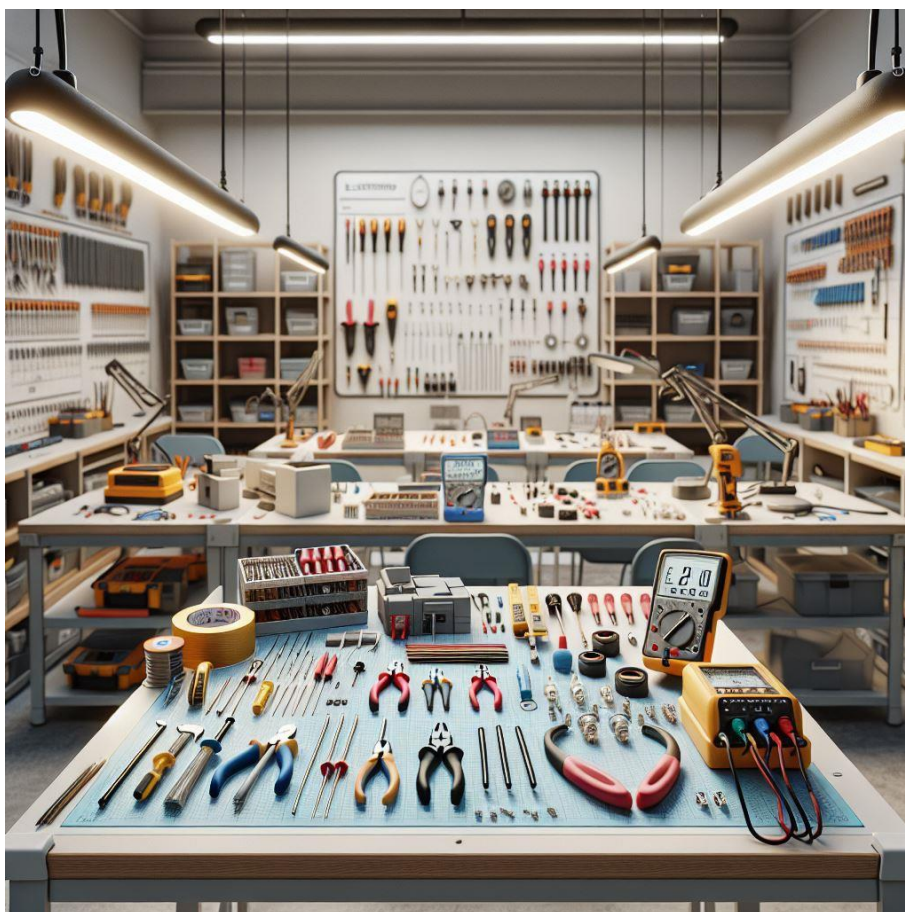

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ,
KLADNO, DUBSKÁ 967

ELEKTRIKÁŘ

DODATEK KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

č.j. 0248/2025/DUBKL

1. Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kladno, Dubská
Dubská 967, 272 03 Kladno

Zřizovatel: Středočeský kraj

Název ŠVP: Elektrikář

Číslo jednací: 0248/2025/DUBKL

Kód a název oboru: 26–51–H/01 Elektrikář

Stupeň vzdělání: Střední vzdělání s výučním listem

Délka vzdělávání: Jeden rok

Forma studia: Denní studium

Ředitel školy: Ing. Jiří Růžek

Telefon: 312 243 168

Fax: 312 682 970

E-mailová adresa: reditelstvi@sou-dubska.cz

Webové stránky: www.sou-dubska.cz

Datum platnosti dodatku: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

2. Učební plán

Název ŠVP: Elektrikář
Obor vzdělání: 26-51-H/ 01 Elektrikář
Délka a forma vzdělávání: 1 rok denního studia
Platnost dodatku ŠVP: od 1.9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Vyučovací předměty	1.	Celkem
Tělesná výchova	1	30
Elektrotechnika	2	60
Odborný výcvik	29	870
CELKEM	32	960

UČEBNÍ OSNOVA PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obor: 26-51-H/01 Elektrikář

Celková hodinová dotace: 30 hodin

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o jejich zdraví a bezpečnost, rozvinout a podpořit pozitivní postoje žáků ke zdravému způsobu života a k celoživotní odpovědnosti za jejich zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, doplňcích výživy aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Zároveň je vybavuje dovednostmi potřebnými pro obranu a ochranu zdraví a života v situacích osobního a veřejného ohrožení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby pravidelně prováděli pohybové činnosti, dovedli kompenzovat negativní vlivy moderního způsobu života a dodržovali zásady čestného jednání nejen při společných aktivitách a soutěžích, ale i v ostatních oblastech života.

b) charakteristika učiva

Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole. V rámci oblasti vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o zdraví a k ochraně člověka za mimořádných událostí, jednak učivo tělesné výchovy. Seznamuje s odbornou terminologií, zásadami správného sportovního tréninku s prvky relaxace, regenerace a kompenzace. Zdůrazňuje prevenci rizikového návykového chování, pevné partnerské vztahy a zdravou sexualitu. Zvláštní důraz je kladen na hygienu a bezpečnost při cvičení, a tím i prevenci úrazů a nemocí.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci kontrolovali a ovládali své jednání, chovali se odpovědně, vážili si života a zdraví, jednali podle zásad čestného chování, dokázali zaujmout kritický odstup k mediálním obsahům a vážili si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot.

d) pojetí výuky

Výuka probíhá ve školní tělocvičně a venkovním areálu většinou v dvouhodinových blocích praktického charakteru a je doplňována teoretickou výukou, jejíž základ tvoří zásady zdravého životního stylu. Uskutečňuje se formou skupinovou na stanovištích, frontální při nácviku a hromadnou při opakování naučených prvků.

e) hodnocení výsledků žáků

Hodnotí se plnění požadavků dle stanovených limitů, zapojení studenta do soutěží a turnajů, účast na sportovních kurzech a výcvicích. Přihlíží se k aktivitě a vztahu žáka ke sportovním činnostem, ke snaze prakticky využívat osvojené zásady a pohybové činnosti v denním režimu.

f) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Napomáhá k rozvíjení komunikativních schopností v souvislosti s používáním přesné sportovní terminologie. Přípravuje žáky k tomu, aby pečovali o svůj fyzický rozvoj. Kolektivní hry rozvíjí jejich schopnost spolupracovat s ostatními.

Aplikace průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- jednání podle zásad čestného chování a spolupráce
- zaujmutí kritického odstupu k mediálním obsahům a vážení si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot

Člověk a životní prostředí

- vliv prostředí na lidské zdraví, ochrana zdraví, problematika drog, hodnotová orientace člověka a mezilidské vztahy
- zdravá životospráva

Člověk a digitální svět

- sestavení tréninkového plánu
- sledování a monitorování výkonnosti
- zjišťování účinnosti tréninkových metod

ROZPIS UČIVA TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obor: 26-51-H/01 Elektrikář

1. ročník – 30 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • uplatňuje naučené modelové situace při řešení konfliktních situací • vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví	1. Péče o zdraví 1.1 Zdraví 1.2 Činitelé ovlivňující zdraví 1.3 Pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky 1.4 Prevence úrazů a nemocí 1.5 Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama 1.6 Tísňové volání včetně volání v rámci Schengenského prostoru, cestování	2
• volí sportovní vybavení – výstroj a výzbroj – odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, hygienickým, bezpečnostním) a dovede je udržovat a ošetřovat • ovládá teoretické poznatky a odborné názvosloví	2. Tělesná výchova 2.1 Úvodní celek 2.2 Bezpečnost a hygiena v tělesné výchově 2.3 Nástupy a hlášení 2.4 Test všeobecné pohybové zdatnosti	2
• dokáže rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady atletického • tréninku (úseky, běžecká abeceda, vrhačská abeceda) • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců a štafet • vysvětlí nebezpečí užívání dopingu • používá atletickou terminologii	3. Atletika 3.1 Technika běhu v různých podmínkách 3.2 Rychlý běh a sprint 3.3 Vytrvalostní běh 3.4 Běh v terénu 3.5 Štafety, rozvoj všeobecné vytrvalosti 3.6 Skok vysoký a daleký 3.7 Hod míčkem a granátem 3.8 Vrh koulí 3.9 Atletická abeceda	6
• ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva • dovede rozlišit čestné jednání od nesportovního chování • komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • ovládá pravidla jednotlivých her • dovede se zapojit do organizace hry a turnaje, dokáže zapisovat do herního protokolu	4. Pohybové hry 4.1 Drobné hry 4.2 Sportovní hry 4.3 Volejbal – systém hry, nácvik činnosti v poli 4.4 Kopaná – abeceda kopané 4.5 Košíková – systém hry, přihrávky, dribling, střelba, dvojtakt	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - využívá naučené pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - uplatňuje techniku a základy taktiky u těchto her	4. Pohybové hry (pokračování)	-
- uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, záchrana a pomoc - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil i vzhledem k požadavkům budoucího povolání - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - kultivuje své tělesné a pohybové projevy	5. Gymnastika 5.1 Cvičení s náčiním 5.2 Výmyk, sešín a toč vzad na hrazdě 5.3 Přeskok přes kozu a koně 5.4 Akrobacie – kotouly vpřed a vzad, stoj na hlavě a na ruce, přemety 5.5 Šplh na tyči a laně s přírazem 5.6 Spojení základních prvků do gymnastické sestavy 5.7 Cvičení s náčiním – kruhy, lavičky	6
- ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - pozná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti či výkonu - zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje dle nich svůj pohybový režim	7. Testování tělesné zdatnosti 7.1 Motorické testy	5
ovládá poskytnutí první pomoci sobě a jiným	8. První pomoc 9.1 Úrazy a náhlé zdravotní příhody 9.2 Stavy bezprostředně ohrožující život	3

UČEBNÍ OSNOVA PŘEDMĚTU ELEKTROTECHNIKA

Obor: 26-51-H/01 Elektrikář

Celková hodinová dotace: 60 hodin

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Elektrotechnika je získat základní znalosti v elektrotechnických obvodech a jejich částech, vytvořit teoretické předpoklady pro řešení problémů elektrotechnické praxe, orientovat se ve schématech zapojení jednotlivých obvodů. Předmět je základním prvkem pro pochopení a osvojení učiva navazujících odborných předmětů.

b) charakteristika učiva

Učivo je složeno ze základních pojmů elektrotechniky, poznávání obvodů stejnosměrného proudu, na pochopení pojmů a provádění výpočtů v elektrostatickém poli, na jasném porozumění magnetismu a elektromagnetismu, na schopnosti řešit magnetické obvody a na znalosti základních veličin a obvodů střídavého proudu.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Snahou školy a výukového procesu je vychovat ze žáků všeobecně rozvinuté osobnosti s vlastními názory, směřovanými k účtě ke společnosti, jednotlivým národům a etnikům a k jednotlivci. Vytvářet u nich kladný vztah k práci a ke kulturním a společenským hodnotám, k lásce k vlasti a k víře ve vlastní schopnosti. K respektování potřeb přírody a životního prostředí a ke snaze o jeho neustálé zlepšování.

d) pojetí výuky

Základní metodou bude metoda frontální výuky, spojená s ukázkami dostupných názorných pomůcek a samostatná práce žáků s individuálním přístupem ke každému z nich. Při výuce bude využíván simulační program umožňující sledování funkčnosti obvodů včetně obvodových měření. Dále pak domácí úkoly, samostudium z učebnic a textů včetně diskuse.

e) hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na hloubku porozumění učiva, schopnosti aplikovat poznatky v praxi a na samostatné práci a tvořivosti.

- písemná čtvrtletní práce v rozsahu 1 vyučovací hodiny, proveden rozbor práce
- hodnocení ústního projevu, celkového projevu a aktivity při vyučování
- sebehodnocení žáka a skupiny

f) přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z tohoto hlediska je kladen důraz na dovednosti řešit problém

- pracovat s informacemi a využívat informační a komunikační technologie
- využívat prostor součinností dalších předmětů, které předmět rozvíjí
(matematika, technická dokumentace, technologie a ostatní odborné předměty)

Aplikace průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- vytváření demokratického prostředí ve škole a ve třídě, veřejné vyjadřování názorů a postojů, schopnost přijímat názory druhých, naučit se pracovat v týmu a hledat kompromisy při řešení problémů
- orientace v masových médiích, internetu, jejich kritické hodnocení
- rozpoznání nevhodného chování, netolerantnosti a rasismu vede k respektování přátelství, snášenlivosti a vzájemné solidarity

Člověk a životní prostředí

- úcta k živé i neživé přírodě a osobní odpovědnost člověka za zachovávání a zlepšování životního prostředí na Zemi.

Člověk a svět práce

- možnosti profesního uplatnění po absolvování daného vzdělání a možnosti dalšího rozšiřování znalostí a vědomostí.

Člověk a digitální svět

- využívání digitálních technologií k efektivnímu osvojování předmětu
- práce s informacemi, jejich vyhodnocování a zpracování
- práce s aplikacemi a programy pro výuku předmětu
- efektivní využívání nástrojů umělé inteligence při osvojování a aplikaci učiva

ROZPIS UČIVA ELEKTROTECHNIKA

Obor: 26-51-H/01 Elektrikář

1. ročník - 60 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti - a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti (včetně úrazu elektrickým proudem); - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence 1.1 bezpečnost a ochrana zdraví při práci na elektrotechnických zařízeních 1.2 pracovněprávní problematika BOZP 1.3 bezpečnost technických zařízení	2
- vysvětlí základní pojmy v elektrotechnice - vysvětlí vznik elektrického proudu - rozlišuje zdroje elektrické energie - rozlišuje materiály pro elektrotechniku podle elektrických vlastností	2 Základní pojmy a fyzikální principy – teorie 2.1 elektrický stav tělesa, 2.2 elektrický potenciál, elektrické napětí, elektrický proud 2.3 zdroje elektrické energie 2.4 základní rozdělení el. materiálů	2
- provádí základní technické výpočty pomocí Ohmova zákona - rozlišuje základní obvodové prvky a funkční části v elektrotechnických obvodech - čte schémata zapojení elektrotechnických obvodů - správně aplikuje Kirchhoffovy zákony	3 Stejnoseměrný proud – teorie 3.1 základní pojmy a veličiny 3.2 základní obvodové prvky 3.3 Ohmův zákon 3.4 Kirchhoffovy zákony 3.5 zdroje stejnosměrného napětí a proudu 3.6 řešení elektrických obvodů	6
- popíše podstatu vzniku elektrostatického pole - popíše prvky kondenzátoru a rozumí pojmu kapacita - objasní vznik magnetického pole v okolí vodiče - správně rozdělí materiály podle magnetických vlastností - objasní přenos energie pomocí magnetického pole - popíše vznik vířivých proudů a jejich účinky	4 Elektrostatické pole a magnetické pole 4.1 vznik a veličiny elektrostatického pole 4.2 kapacita, kondenzátory, spojování kondenzátorů 4.3 magnetické vlastnosti látek 4.4 magnetické pole vodiče 4.5 magnetické obvody 4.6 silové účinky, energie magnetického pole 4.7 indukční zákon, Lencovo pravidlo 4.8 indukčnost cívky, 4.9 vířivé proudy, účinky, ztráty v železe	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - popíše parametry sinusového signálu - vypočítá efektivní a maximální hodnotu - řeší v oblasti střídavého proudu běžné elektrické obvody s pasivními prvky - popíše vlastnosti a použití rezonančních obvodů - správně používá vztahy mezi jednotlivými druhy výkonů	5 Střídavý proud 5.1 základní pojmy, časový průběh sinusových veličin 5.2 efektivní a střední hodnota střídavých veličin, fázory 5.3 rezistor, kondenzátor a cívka v obvodu střídavého proudu, fázový posun 5.4 rezonanční obvody 5.5 činný, jalový a zdánlivý výkon střídavého proudu, účinník	8
- popíše podstatu výroby a distribuci elektrické energie, popíše význam jednotlivých sledovaných parametrů rozvodné sítě - rozpozná základní druhy zapojení běžných druhů spotřebičů do rozvodné soustavy - rozpoznává typy strojů, případně způsoby jejich řízení – transformátory a běžné typy točivých strojů	6 Trojfázový proud 6.1 trojfázová proudová soustava 6.2 druhy zapojení trojfázové soustavy 6.3 točivé magnetické pole	6
- vysvětlí činnost diody a její použití - objasní úlohu tranzistoru a jeho činnost v zesilovači - vysvětlí princip řízení výkonu - správně popíše druhy logických obvodů a navrhne řešení jednoduché logické úlohy - objasní princip regulačního obvodu a definuje jednotlivé prvky obvodu	7 Elektronické prvky, součástky a zařízení 7.1 diody, usměrňovače 7.2 tranzistory, zesilovače 7.3 polovodičové spínací prvky 7.4 logické obvody 7.5 automatizační technika	10
- rozlišuje základními částmi elektrorozvodné sítě, popíše způsoby řízení stability sítě; - rozlišuje druhy elektrických přípojek - popíše druhy elektrických vedení a pravidla pro instalaci jednotlivých prvků rozvodů - popíše v souvislosti s normou druhy ochrany proti nebezpečnému dotyku - vysvětlí jednotlivé body vyhlášky	8 Elektrické rozvody 8.1 transformační stanice, elektrická vedení 8.2 přípojky nízkého a vysokého napětí 8.3 elektrické rozvody v průmyslových a domovních objektech 8.4 ochrana před nebezpečným dotykem 8.5 vyhláška o způsobilosti v elektrotechnice	12
- popíše principy základních typů elektráren - rozliší druhy a použití spínacích a jisticích přístrojů - objasní princip činnosti a návrhu transformátoru - popíše jednotlivé druhy elektromotorů a uvede jejich vlastnosti a použití	9 Elektrické stroje a zařízení 9.1 výroba elektrické energie 9.2 elektrické spínací a jisticí přístroje 9.3 transformátory 9.4 elektromotory	10

UČEBNÍ OSNOVA PŘEDMĚTU ODBORNÝ VÝCVIK

Obor: 26-51-H/01 Elektrikář

Celková hodinová dotace: 870 hodin

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je poskytnout žákům vědomosti, dovednosti a přehled o pracovních postupech souvisejících s montážemi a opravami slaboproudých i silnoproudých elektroinstalací, elektrických strojů a přístrojů, jednoduchých elektronických zařízení souvisejících s provozem elektroinstalací a elektrických spotřebičů v domácnostech a průmyslu. Vzdělávání v předmětu odborný výcvik směřuje především k tomu, aby žáci dovedli technické vědomosti získané v teorii využívat při praktických činnostech souvisejících s montážemi a opravami elektroinstalací a elektrických spotřebičů. Žáci mají znalosti o zásadách kontroly, údržby, demontáže, montáže a opravách elektrických spotřebičů. Při své činnosti vhodně a hospodárně volí nářadí, nástroje, měřicí přístroje, pomůcky a přípravky a správně je používají. Na základě získaných teoretických znalostí a praktických dovedností rozvíjejí svoji zručnost a získávají další zkušenosti z oboru.

b) charakteristika učiva

Jednotlivé tematické celky jsou voleny takovým způsobem, aby docházelo k postupnému rozvoji znalostí a dovedností žáků vzhledem k jejich rozumovému vývoji. Žáci se postupně seznamují s ručním zpracováním technických materiálů, se zásadami elektroopravárenství, elektromontážními pracemi a kontrolními postupy při revizích elektrických zařízení. Důraz je kladen především na znalost a praktickou dovednost při montážích a opravách elektroinstalací a jejich částí, včetně používání vhodné měřicí techniky. Velmi důležitou součástí výuky jsou také otázky bezpečnosti a hygieny práce, ekologie a hospodárnosti.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v předmětu odborný výcvik směřuje především k tomu, aby žáci měli kladný vztah k práci a neplýtvali materiálními hodnotami. Předmět přispívá k formování osobnosti žáků tím, že rozvíjí jejich odborné kompetence a schopnost vzdělávat se po celý život. Vede je k tomu, aby si vážili práce ostatních lidí a kriticky hodnotili výsledky své práce.

d) pojetí výuky

Organizace výuky je určena s převahou odborně praktického charakteru učiva. Při výuce se uplatňuje především zásada názornosti a přiměřenosti. Jednotlivé části učiva jsou vysvětlovány a prováděny zpočátku formou instruktáží a praktických cvičení na demonstračních panelech s použitím skutečných elektroinstalačních prvků a postupů, později pak na skutečném zařízení při produktivních pracích a na praxi u smluvních firem. Při výuce jsou využívány katalogy, návody k použití a různá technická dokumentace. Diagnostika závad při opravách se provádí pomocí dostupných technických a kontrolních zařízení.

e) hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků se provádí při jejich praktických činnostech. Teoretické znalosti jsou ověřovány ústně většinou před zahájením pracovních úkonů. Součástí je ověřování znalostí ze zásad bezpečnosti práce. Kromě odborných znalostí a dovedností se hodnotí i schopnost aplikace teoretických poznatků při řešení konkrétních oprav elektrických instalací a spotřebičů, celkový přístup k práci, samostatnost a aktivita ve vyučovacím dnu. Hodnocení výsledků žáků je v plném souladu s klasifikačním řádem školy.

f) přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Vyučovaný předmět rozvíjí především technické myšlení žáků a je úzce spojen s odbornými předměty vyučovanými v teorii. Učí žáky samostatně řešit běžné pracovní problémy při opravách a montážích elektrických instalací, rozvodů a přístrojů, vede je k odpovědnosti za svou vlastní práci a umožňuje jim poznat své individuální schopnosti.

Aplikace průřezových témat:

Člověk a svět práce

- na základě získaných znalostí a dovedností nalezne absolvent oboru lepší uplatnění v praxi
- vyhledávání a vyhodnocování informací potřebných pro řešení situací při montážích a opravách elektrických rozvodů a zařízení
- komunikace mezi spolupracovníky ve smyslu technické problematiky
- komunikace se zákazníkem

Člověk a životní prostředí

- problematika odpadů při opravách
- likvidace starých elektrických přístrojů, spotřebičů a součástí demontovaných elektrických instalací

Člověk a digitální svět

- využívání digitálních technologií k efektivnímu osvojování předmětu
- práce s informacemi, jejich vyhodnocování a zpracování
- práce s aplikacemi a programy pro výuku předmětu
- efektivní využívání nástrojů umělé inteligence při osvojování a aplikaci učiva
- vyhledávání dat potřebných pro montáže a opravy elektrických instalací
- vyhledávání informací o elektrických spotřebičích a součástkách prostřednictvím internetových stránek

ROZPIS UČIVA
ODBORNÝ VÝCVIK
Obor: 26-51-H/01 Elektrikář
1. ročník - 870 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - při činnostech souvisejících s OV dodrží ustanovení týkající se BOZP a požární prevence - při opravách a obsluze strojů a zařízení postupuje v souladu s příslušnými předpisy - stručně uvede příklady možných rizik při práci elektrikáře - stručně popíše zásady první pomoci při úrazech elektrickým proudem	1. BOZP, hygiena práce a požární prevence 1.1 Pracovněprávní problematika z hlediska bezpečnosti práce 1.2 Bezpečnost elektrotechnických zařízení 1.3 První pomoc při úrazech elektrickým proudem 1.4 Požární prevence, evakuační plán	7
- uvede význam měření, popíše druhy měřidel a dokáže je využít při měření délkových rozměrů, úhlů a drsnosti povrchu - správně stanoví postup při rozměření a orýsování materiálu a polotovarů před jejich opracováním - vysvětlí podstatu pracovní činnosti, vyjmenuje druhy používaných nástrojů, charakterizuje je a popíše jejich parametry, vyjmenuje a popíše druhy strojů a zařízení, stanoví správný pracovní postup, využije strojnických tabulek - určí jaká je podstata při spojování materiálů pájením, svařováním a lepením, popíše používaná zařízení a pomůcky, rozliší pojem lepení a tmelení, stanoví správné a hospodárné pracovní postupy	2. Ruční zpracování technických materiálů 2.1 Měření a orýsování, broušení nástrojů 2.2 Řezání materiálů 2.3 Stříhání materiálů 2.4 Pilování 2.5 Vrtání 2.6 Řezání závitů 2.7 Rovnání a ohýbání 2.8 Nýtování a lepení 2.9 Pájení	22
- provede základní práce s vodiči, odizolování a očištění konců vodičů, zhotoví dle dokumentace kabelové formy - rozliší základní části elektrorozvodné sítě	3. Seznámení s materiály pro el. rozvody 3.1 Základní pojmy 3.2 Kabely a vodiče 3.3 Přístroje, jistící prvky, svítidla, el. spotřebiče 3.4 Instalační a pomocný materiál 3.5 Odizolování, ukončování a tvarování vodičů 3.6 Výběr a používání vhodného nářadí na příslušné operace	29

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
- provede podle dokumentace přípravné pracovní činnosti při průmyslových a domovních instalacích, při kterých využije dovednosti z oblasti ručního i strojního zpracování kovových i nekovových materiálů a dovednosti různých spojování jednotlivých prvků z těchto materiálů - instaluje elektrické rozvody - provede zapojení základních prvků používaných v obytných budovách domácnostech a průmyslových objektech	4. Přípravné práce pro rozvod el. energie 4.1 Seznámení s výkresovou dokumentací 4.2 Čtení v plánech a výkresech 4.3 Ukládání vodičů a montáž instalačních armatur 4.4 Vedení v trubkách, kabelových lávkách, kabelových rostech, kabelových kanálech 4.5 Instalace na omítku a pod omítku 4.6 Připojování světelných a tepelných spotřebičů včetně ovládacích, jisticích, ochranných prvků dle platných předpisů a platných norem 4.7 Slaboproudé obvody pro signalizaci a dorozumívání	58
- osadí a zapájí součástky na plošný spoj - sestaví a zapojí podle dokumentace obvody s pasivními i aktivními součástkami - změří a zkontroluje elektrické parametry stanovené výrobcem - zkompletuje a oživí sestavené části	5. Elektronické prvky, součástky a zařízení I. 5.1 Používané druhy plošných spojů, způsoby zhotovení plošných spojů, postup při jejich výrobě 5.2 Zásady pájení a práce s pájedlem, druhy páječů, pinzeta, odsávačka a ostatní potřebné pomůcky 5.3 Pasivní součástky používané v elektronice 5.4 Druhy součástek, jejich vzhled, materiál, technologie výroby 5.5 Měření na pasivních součástkách, výpočty v zapojeních s pasivními součástkami	87
- popíše řízení stability sítě - vykoná všechny servisní úkony, v souladu s platnými státními normami a předpisy - demontuje, opraví a správně sestaví jednotlivé části a mechanismy elektrických strojů, včetně mechanismů otáčivého pohybu - zhotoví mechanické dílce elektrických strojů, přístrojů, zařízení a různé montážní přípravky, položí elektrické vedení (v trubkách a lištách nebo kabelová vedení) - zhotoví jednoduché rozvodnice, rozvaděče, jednoduché dílce a šasi přístrojů, kostry zařízení - instaluje a opraví části elektrorozvodné sítě	6. Elektrické rozvody a slaboproudé sítě 6.1 Transformační stanice, rozvodny nn 6.2 Elektrické přípojky na síť nn 6.3 Elektroměrové rozvaděče 6.4 Bytové podružné rozvaděče, druhy, montáž 6.5 Průmyslové rozvaděče, druhy, montáž 6.6 Zapojení rozvaděčů dle výkresové dokumentace 6.7 Domovní elektrický rozvod za elektroměrem 6.8 Zjišťování závad a odstraňování poruch v domovních elektroinstalacích 6.9 Provádění údržby elektrických rozvodů a zařízení 6.10 Slaboproudé rozvody v bytových instalacích (zvonky, domácí telefony, telefonní rozvody, datové sítě) 6.11 Měření elektrických rozvodů a sítí při revizích	174

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - provede podle dokumentace přípravné pracovní činnosti při průmyslových a domovních instalacích - instaluje elektrické rozvody, zapojí domovní rozvaděče a elektrická zařízení - instaluje slaboproudé rozvody pro přenos signálu a elektronická zařízení v průmyslových objektech, obytných budovách a domácnostech	6. Elektrické rozvody a slaboproudé sítě (pokračování)	-
- využije při opravách a údržbě znalost funkce a konstrukce běžných elektrických strojů, přístrojů a elektronických zařízení - jedná podle požadavků na bezpečnou a spolehlivou činnost přístrojů - rozliší vlastnosti přístrojů pro spínání, jištění, proudovou ochranu a pro zajišťování dalších funkcí v sítích nízkého napětí - zapojí elektrické transformátory - navrhne a sestaví transformátor pro nízká napětí dle stanovených parametrů, překontroluje jeho činnost a zapojení - rozliší druhy elektrických strojů točivých, demontuje, opraví a správně sestaví jednotlivé části a mechanismy elektrických strojů, včetně mechanismů otáčivého pohybu	7 Elektrické stroje a zařízení 7.1 Zařízení pro výrobu, transformaci a rozvod elektrické energie 7.2 Měření a zkoušení el. strojů a zařízení vyhledávání závad a jejich odstraňování 7.3 Revize el. ručního nářadí a el. spotřebičů 7.4 Stykače - montáž, zapojení, ovládání a signalizace, základní zapojení se stykači, zapojení a návrhy obvodů pracovních strojů se stykači, relé a moderními ovládacími prvky 7.5 Navíjení - zhotovení cívek el. přístrojů a strojů, statorových a rotorových vinutí včetně zapojení 5.6 Měření a výpočet impedance vypínací smyčky 7.7 Měření zemního odporu 7.8 Měření izolačního odporu 7.9 Návrh elektrické instalace pracovního stroje (jištění, průřezy vodičů, přístroje)	174
- osadí a zapojí součástky na plošný spoj - sestaví a zapojí podle dokumentace obvody s tranzistory, tyristory a integrovanými obvody - změří a zkontroluje elektrické parametry stanovené výrobcem - zkompletuje a oživí sestavené části elektrotechnických funkčních celků či desek, zjistí a opraví možné závady - dodrží při práci technologickou kázeň	8. Elektronické prvky, součástky a zařízení II 8.1 Napájecí zdroje – zapojení usměrňovačů, stabilizace napětí, Zenerova dioda, stabilizace s tranzistorem, integrované stabilizátory, využití usměrňovačů a napáječů 8.2 Měření na napájecích zdrojích 8.3 Návrhy a výpočty napájecích zdrojů 8.4 Jednoduché nf zesilovače, základní měření na nf zesilovačích 8.5 Oscilátory, multivibrátory, zdroje kmitočtu a impulsů 8.6 Spínací obvody, regulace výkonu, otáček, teploty apod. 8.7 Obvody s analogovými IO	232

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: -	8. Elektronické prvky, součástky a zařízení II (pokračování) 8.8 Obvody s číslicovými IO (kombinačními a sekvenčními), úvod do mikroprocesorů 8.9 Snímače a součástky pro automatizaci	-
• diagnostikuje závady a opraví elektrické stroje a jejich řídicí či regulační části • uvede do provozu elektrická zařízení, • oživí a sladí činnost jejich konstrukčních dílů a částí • diagnostikuje závady na elektrických a elektromagnetických zařízeních, na jejich řídicích částech a tato zařízení opraví • využije při opravách a údržbě znalost funkce a konstrukce běžných elektrických strojů, přístrojů a elektronických zařízení • jedná podle požadavků na bezpečnou a spolehlivou činnost přístrojů • rozlišuje vlastnosti přístrojů pro spínání, jištění, proudovou ochranu a pro zajišťování dalších funkcí v sítích nízkého napětí s porovnáním s vysokým a velmi vysokým napětím	9. Elektrické stroje a zařízení (praxe) 9.1 Zapojování rozvaděčů pracovních strojů 9.2 Kontrola, revizní a diagnostická měření na pracovních strojích 9.3 Hledání závad a opravy pracovních strojů	87